

CENA BRONISLAVY MÜLLEROVÉ

Program pro Českou republiku a Slovenskou republiku

Smysl programu

Soutěž připomíná zásluhy žen a mužů – málo známých, a dnes už téměř bezejmenných, kteří se podíleli na tvorbě, technické produkci, reprodukci a distribuci nepovolených tiskovin (tzv. samizdatu) v době nesvobody v letech 1948 – 1989.

Komu je program určen

Soutěž je určena pro studenty středních škol.

Příhláška do soutěže

Příhláška obsahuje jako přílohu (v jednom souboru PDF, v celkovém rozsahu do 10 normostran) literární práci, nejlépe úvahu nebo esej, na téma svobody slova, výslovně se vztahující k následujícímu textu. (Vedle toho je třeba vyplnit základní údaje do webového formuláře.)

K textu nepřistupujte jako ke sledu tvrzení, se kterými někdy souhlasíte, jindy ne. Snažte se ho číst z perspektivy autora a předpokládejte, že jde o smysluplný, vnitřně jednotný celek.

Oblastí, kde byla svoboda známa odjakživa – jistě ne jako problém, ale jako zkušenost každodenního života – je politická sféra. Dokonce i dnes, bez ohledu na to, zda si toho jsme či nejsme vědomi, hovoříme-li o problému svobody, musíme mít na mysli otázku politiky, fakt, že člověk je bytost, které je dáno jednat. Vždyť jednání a politika jsou mezi všemi schopnostmi a možnostmi lidského života tím jediným, o čem bychom nemohli ani uvažovat, kdybychom nepředpokládali, že svoboda existuje. Sotva lze hovořit o jediném politickém problému a zároveň se nedotknout, implicitně či explicitně, problému lidské svobody. Svoboda mimo to není, přesně řečeno, jen jedním z problémů a fenoménů politické sféry, jako právo nebo rovnost; i když jen zřídkakdy – v časech krizí a revolucí – se svoboda stává přímým cílem politického jednání, ve skutečnosti je pravou příčinou toho, že lidé žijí společně v politických útvarech. Bez ní by politický život jako takový neměl smysl. Raison d'être politiky je svoboda a jejím zkušenostním polem je jednání.

Tato svoboda, kterou ve všech politických teoriích považujeme za samozřejmou, a musí ji brát v potaz dokonce i ti, kdo vychvalují tyranii, je pravým opakem "vnitřní svobody", niterného prostoru, do něhož mohou lidé uprchnout před donucováním zvenjšku a cítit se zde svobodnými. Vnitřní citění zůstává bez vnějších projevů, a je tudíž samozřejmě politicky irelevantní. Ať už je jeho oprávnění jakékoli a i když je v pozdním starověku popsáno velmi výmluvně, jde o jev historicky pozdní; původně bylo toto citění výsledkem odcizení se světu, kdy světské zkušenosti byly transformovány ve zkušenosti se sebou samým. Zkušenost vnitřní svobody je odvozená, vždy již předpokládá ústup ze světa, který svobodu odepřel, do nitra sebe sama, kam nikdo jiný přístup nemá.

(Arendtová, H.: Mezi minulostí a budoucností, Brno, Centrum pro studium demokracie a kultury, 2002, s. 131.)

Výše ceny

Cena ve výši 10 tis. Kč se uděluje nejvýše šesti soutěžícím, a to bez stanovení pořadí. Spolu se studenty bude oceněn i učitel vedoucí přihlášenou práci poukázkou do knihkupectví v hodnotě 1 tis. Kč.

Výběr oceněných

Nadace jmenuje nejméně tříčlennou komisi, v níž je nejméně jeden člen Správní rady, která navrhne soutěžící k ocenění. O udělení cen rozhoduje Správní rada. Těmž studentovi může být cena udělena jen jednou.

Časový harmonogram

Vyhlášení soutěže: 1. 7. 2020

Uzávěrka žádostí: 1. 2. 2021

Vyhlášení výsledků: 1. 4. 2021

Slavnostní vyhlášení výsledků a předání cen proběhne v dubnu 2021 v Brně.

Nadace si vyhrazuje právo dalšího publikačního využití soutěžních prací; všechny soutěžní práce budou archivovány v nadaci a vítězné práce budou publikovány na webové stránce nadace.

Kontakty

Vzdělávací nadace Jana Husa

Cihlářská 15, 602 00 Brno

Kontaktní osoba: Mgr. Jana Švábová

Telefon: 530 331 240

E-mail: jsvabova@vnjh.cz nebo vnjh@vnjh.cz

Webové stránky: www.vnjh.cz